

BALL 442

1977

1991 DEC 13

8/184113

NEM KÖLCSÖNZHETŐ

~~40632~~

FSZEK Központi Könyvtár

010004539314

32

Lit.
1453

MÉLTÓSÁGOS
CSÁSZÁRI KIRÁLYI UDVARI TANÁCSNOK
BOROS JENŐI
ACZÉL ANTAL

U R

Ö NAGYSÁGÁNAK
TEKINTETES NEMES TORNA VÁRMEGYE
FŐ-ISPÁNI SZÉKÉBE

AZ 1842-ik ESZTENDŐ MINDSZENT HAVA 18-ik NAPJÁN
TORNA MEZŐ VÁROSÁBAN TARTATOTT KÖZ-GYŰLÉS
ALKALMÁVAL TÖRTÉNT TÖRVÉNYES
BEIKTATÁSAKOR

ÖNDÖTT

BESZÉDEK.

Rósnayón

Kek József örökösénél, 1843.

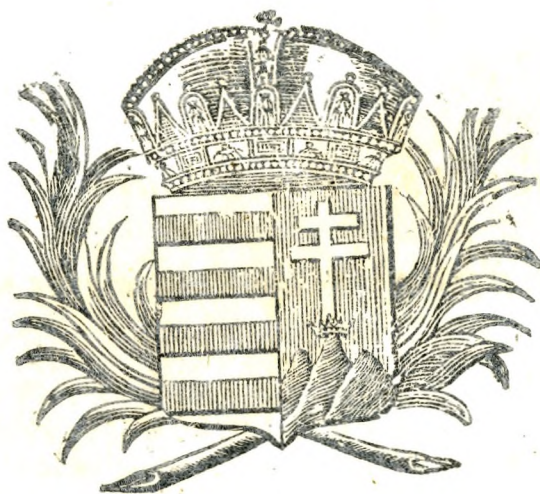

BALL 442

DE BALLAGI GÉZA.

40634

2/184113

Méltóságos Boros Jenői ACZEL ANTAL Fő-Ispán
úr Ő Nagysága folyó 1842-ik évi Mindszent hava
17-ik napján Torna mező-városával határos Te-
kintetes Nemes Abaúj Vármegyében kebelezett
Somodi helységben a' püspöki lakba szerencsé-
sen meg érkezhén, Tekintetes Nemes Torna Vár-
megye Karai és Rendei által illő tisztelettel való
elfogadására kinevezett fényes küldöttség elnöke
és szónoka, Táblabíró kis-csöltői idős Ragályi
Károly úr, Méltóságos Fő-Ispán Ő Nagyságát ek-
képen üdvözlötte:

Méltóságos Cs. Kir. Udvari Tanácsnok.

Kegyes Fő-Ispánunk!

Méltóságos szolgáló Marich István Dávid, tisztelve szeretett Fő-Ispánunknak, a' Győri Megyébe történt váratlan általtétele, milly aggodalommal tölté minden Torna keblet, az képes felfogni, ki őszinte ragaszkodásunknak — hiv tiszteletünknek — 's azzal párosult valódi szeretetünknek, negyedfél sebesen lefolyt boldog évekig szem fül tanúja vala. — Szentség volt előtte a' Törvény — szent a' törvényes szabadság! Ugyan is, minden egyéb, ezen hitet igazló hivatalos eljárásait, itt, és most elhalgatva, a' jelenkorban valóban igen kriticus tisztépítő széket megyénkben olly szerényen vezérlette, hogy a' divatozó lélek vásárlást kiküszöbölve, a' hivatalokrai kijelölést, — azt követett választásnak őszinte kijelentését — a' támadott kétségnek szabad szavazattal megoldását, mindenkor közhelyeslés — meglegedés kisirné. — Illy Fő-Ispántúli véletlen megfosztás szülé hát Megyénknek méltó aggodalmát! Azért reményljük, nem ütözik meg Méltóságod, hogy diplomaticus örömnepünknek előestéjén, igazságos bánatunkat is elő idézzük, sőt ezt cselekvé biztosan felteszszük, magának Méltóságodnak jól esik ön szánkból hallani, mennyire adósnak vallja magát a' hálás Torna, egy — törvényszerű hivatásához hű Kormányzója, a' szó erkölesi szoros értelmében édes atya iránt. — Azonban, leróván a' lekötelezett hála tartozó adóját, önként nyilvánítjuk, első Apostoli Királyunk által a' Megyék védelmökre, boldogításukra kezdetben alakított Fő-Ispányi díszes hivatalnak, Megyénkben, dicsőségesen uralkodó Fenséges Fejedelmünk általi alkotmányos bétöltésén vett örömünket is. — Nekünk ugyan Méltóságod úri személyét, a' nagy közföld távolsága miatt, közelebb esmérni szerencse nem adatott, de vagyunk némellyek, kik Méltóságodnak ritka talentomú néhai édes atyját személyében is — többen pedig

viselt országos hivatalában esmérni szerencsések valánk; — jól tudjuk, hogy ezen nagy Status Férjliú volt az, ki személynöki Ítelő Mester korában, — a' magyar előtt, valamig magyar marad, örökké feledhetlen 1790-iki Organicus országgyűlésen, alkotott törvényeket, mellyek az ingadozó alkotmányt — bilincsesel fenyegetett szabadságot — letiport nemzetiséget örök időkre biztosították, — a' józan haladás útján a' jelen kornak megtörték, sőt magát azon polgári eskü idomját, melly az ország' Rendeit, minden választó közfalakat lerombolva, a' köz haza javának egyre munkálására össze kapcsolta mesterileg szerkezte. És éppen ezeknek hálás vissza emlékezete már az, melly velünk bátran következteti — sőt bennünket biztos reményvel eltölt, hogy Méltóságod, a' gondos atyai kéz által vésett, és azoknak nyomán, az emberiség es hazafiúság szent oltára előtt az újjább időkben bővebben kifejtett áldást árasztó törvényeink értelmökben kíván bennünket kormányzani: — Ezen egyedül idvezítő political hitben, Küldöinknek, Torna megye Rendinek meghagyásukból határuk szélén üdvezelvén Méltóságodat, kívánjuk már Székes-Városunkba békisérni, a' hóhapi napon Kormánysházba ültetni — és ugyan ezen boldogító reményben ohajjuk, hogy Magyar Honunk' díszére, — Torna kis hazánk rendeltetési ápolására — védelmére szerencsésen 's boldogul számos éveket éljen!

Mellyre Méltóságos Fő-Ispán Ő Nagysága, ezen megtiszteltetésének szivesen lett [fogadását nyájas és kegyes feleletével nyilvánítván, azon Küldöttség' kíséretében a' megye' határához érkezett, hol a' megyei határozatnál fogva 100 nemes egyénekből kiállított kék színű felső egyenruhába öltözött Bandérium vezére Fő-Szolgabíró **SOLTÉSZ JÁNOS** úr, Fő-Ispán Ő Méltóságát ekképen köszönlötte és fogadta: —

***Méltóságos Cs. Kir. Udvari Tanácsos,
és Fő-Ispán Úr, kegyes Urunk!***

Egy kellemetes hangrezgés futá be Nemes Torna megye regényes bércezeit folyó év Kisasszonyhó 9-ikén, lakosaival tudatva Méltóságodnak, Felsőges legjobb Királyunk által Fő Kormányzónkká lett neveztetését, 's e' hang szellemi nagy erőt fejté ki, 's ezereket egyesíte köztiszteletök tárgyának alkotmányias fogadására, vetélytársainkat megelőzni törekvők gyors paripákra ülénk mi is, 's be nem várva közünkbe érkezését elejébe sietenk Méltóságodnak, legkegyelmesebb Királyunktól kegyelme zálogául nyert Fő-Kormányzónknak, törvényes Fő-Vezérünknek örömmel hódolok.

Méltóságos Fő-Vezér! kilencz és fél század előtt esküvék a' Magyar Nemesség hűséget Almos vezérnek, kilencz és fél század előtt bocsájta életerébül vért esküjének medencéjébe, 's a' nyílás mellyből vér szivárgott, nyitva még ma is, 's az idő mohával edzett zászló alatt itt hadi sorba álló nemes sereg, es mi, Királyunk, Hazánk, és szabadságunk védelmében mint a' hajdankor hősei elvérzeni készek vagyunk, de hűséget mellyet meg nem szegtünk nem esküszünk; nézze meg a' kételkedő az évek története könyveit, tanácsolja a' Historiographusokat, 's ha talál esetet hol Torna Megye Nemese, Királyához, Hazájához, és szabadságához, a' Hármas Istenség földi jelképéhez hűtlen volt, törje ketté fejünk felett a' törvény vesszejét, — de óvakodjék rágalomtól, mert fegyvereink hű éle válaszolánd, — addig hűségünk fedhetetlensége büszke érzetében itt ez ősz bajnok vár tekintete előtt ösmérjük el ünnepélyesen Méltóságodnak seregünk feletti Fő-Vezéri hatalmát, vezessen bennünket, a' hadi, vagy polgári dicsőség pályáján, mi százados csaták romjai közt nyugvó Eldődeink esküjükhöz hű utódok követendjük, most pedig midőn kedves érkezését hon várók türelmetlensége indulót fúvatni parancsol, engedje magát Megyénk székelyére általunk vezetetni, azon öröm nyilatkozás között, hogy a' Méltóságos Urat, jó atyánk 's kegyes Királyunk hívét, Megyénk boldogító jövendőjét biztosító Fő-Ispánunkat, bajnok seregünk Fő-Vezérét a' Magyarok Istene sokáig éltesse. — Éljen!

Dr. BALLAGI GÉZA.

Melly beszédnek végétével Fő-Ispány úr Ő Nagysága a' katonai rendbe állított nemes sereg által háromszoros éljen kiáltással üdvözöltetvén, Fő-vezéri komolysággal és kegyességgel azon való örömet kifejezte; hogy nemes Torna megye vitéz fiait, a' Hazához és Királyhoz mindenkor tántoríthatlan hűséget tanúsított ösok mellő onokáit, hadi rendben, készen, ha szükség ma' is megívni a' Hazáért, illy számosan öszve seregelve szemlélheti, egyszersmind a' vitéz seregnek készségét és fáradságát nyájasan megköszönte. Ezután azon nemes Bandériumnak katonai renddeli előlovaglása mellett, a' tábori [hangászkar zeneje és harso gása, álgú és taraczkok sűrű durrogásai, és az egybe sereglett népség szünni nem tudó éljen kiáltásai között Torna Mező-városába mindnyájunknak öröme szerencsésen megérkezett, hol is a' megyebéli Izraelita község által felállított, alkalmi versekkel ellátott, és estve számtalan mécsektől ragyogó diadal ic alatt, azon község részéről megiszteltetése után, a' Tornai Uradalom kastélyában várakozó fényes küldöttség' Elnöke Al-Ispán KOÓS KÁBOLY úr, Fő-Ispán Ő Meltóságát eképen fogadta: —

2002

2012'

